ەكى ۇرپاققا جالعاسقان باۋىرلاستىق سۇيىسپەنشىلىك

□ گازەتىمىزدىڭ اقسۋ تىلشىلەر پۋنكتىندەگى ٴتىلشىسى جاڭ جيك، ەرىكتى ٴتىلشى سۋڭ شۋتيك

"اڭگىمەمىزدى ايتار بولساق، كىتاپتاعىداي قىزىقتى ەمەس، دەسەدە زەر سالا ويلاساق، كوپتەگەن قاراپايىم بولماشى ىستەر ٴبىزدىڭ تىلەگىمىزدى، راسىندا، مىقتاپ ٴبىر اراعا توعىستىردى"، ـ دەدى 6 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى ونسۋ اۋدانى تويقان قالاشىعى داۋچۋان قىستاعى قىستاق پارتيا ياچەيكاسىنىڭ بۇرىنعى شۋجيى كۇڭ چيڭدى.

كۇڭ چيڭدىنىڭ ايتىپ وتىرعانى ٴوزى جانە قىستاق تۇرعىنى سايپار عوپۇر ەدى، ولار وتكەن عاسىردىڭ 80 ـ جىلدارىنان باستاپ جاقسى دوستاردان بولاتىن. 40 جىلدان بەرى ولار وندىرىستە، تۇرمىستا ٴوزارا قارايلاسىپ، جۇرتتىڭ ٴبارى بىلەتىن تاتۋ اعالى ـ ىنىلەرگە اينالدى.

كۇڭ چيڭدى وتكەندى ەسىنە الىپ، وتكەن عاسىردىڭ 80 ـ جىلدارىنىڭ باسىندا ٴوزىنىڭ ٴبىر كۋب مەتر كوڭدى 180 يۋانمەن ساتىپ الماقشى بولعانىن سايپار ەستىگەننەن كەيىن، ونىمەن بىرگە بازارعا بارىپ، اۋدارماشى بولىپ، ٴبىر كۋب مەتر كوڭدى 120 يۋانمەن ساتىپ الۋىنا كومەكتەسكەنىن ايتتى. "ول كەزدە 60 يۋاننىڭ ٴوزى مول اقشا بولاتىن، بۇل ىنىشەگىمنىڭ نيەتى ٴتۇزۋ بولعاندىقتان مەنىڭ زيان شەگۋىمدى قالامادى"، ـ دەدى كۇڭ چيڭدى.

وسىدان باستاپ، سايپار كۇڭ چيڭدىنىڭ اۋدارماشىسى بولدى، كوكونىس، قاۋىن ـ قاربىز ساتىپ الۋدان نەشە ون توننا كۇرىش ساتىپ الۋعا دەيىن، ولار ٴبىر ـ بىرىنەن ەكى ەلى ايىرىلمادى، اۋەلى، ۋادەلەسىپ بىرگە بازارشىلاپ، 40 جىلدى وسىلايشا وتكىزدى.

"ەلدىڭ ٴبارى مەنى تەگىن كومەكتەسىپ ٴجۇر دەيدى، ادامگەرشىلىگىمەن ايتار بولسام، اعامنىڭ يگىلىگىن كورىپ ٴجۇرمىن"، ـ دەدى سايپار.

30 جىلدىڭ الدىندا سايپار قويشىدان ەگىنشىگە اينالدى، دەسەدە اتىزداعى جۇمىستان ەش حابارسىز ول جەرىن اينالسوقتاپ شيىرشىق اتتى. كۇڭ چيڭدى مۇنى بىلگەننەن كەيىن، سۋارۋ، جەر جىرتۋ، تىڭايتقىش بەرۋ، باپتاۋ، بۇتاق تاسۋ... سياقتىلاردى قولما ـ قول سابىرلىلىقپەن ۇيرەتتى. جەمىس اعاشىن ەگىپ ساتىسىزدىككە ۇشىراعانىنان كەيىن، كۇڭ چيڭدى سايپاردى ايلىق كىرىسى 900 يۋان شاماسىندا بولعان توعاننىڭ توسپاسىن قاراۋعا تانىستىرادى، ٴتۇن بويى توعاندى كۇزەتىپ، ۋاعىندا سۋ جىبەرۋ كەرەك بولعاندىقتان تيىتتەي دە سەلقوستىققا سالىنۋعا بولمايتىن ەدى، سايپار تاعى جول ورتادا جالتەرەمەكشى بولادى، كۇڭ چيڭدى مۇنى بىلگەننەن كەيىن ونىمەن بىرگە ٴار كۇنى ٴتۇن بويى توسپا كۇزەتەدى.

2006 ـ جىلى سايپار ۇلىنىڭ ۇيلەنۋ تويىن جاسايدى، سول كۇنى تاڭ سارىدە كۇڭ چيڭدى ونىڭ قاقپاسىن قاعىپ: "ۇلكەن نەمەرە ۇلىڭ بۇگىن ۇيلەنىپ قاربالاستاپ جاتقان شىعارسىڭ، قانداي كومەگىم قاجەت؟" دەيدى، قىستاقتاعى قوناقتار ارت ـ ارتىنان سايپاردىڭ اۋلاسىنا كەلە باستاعاندا، كۇڭ چيڭدى ولاردى شەتىنەن كۇتىپ الىپ، شاي قۇيسادى.

اكەلەرىنىڭ ىقپالىندا كۇڭ چيڭدىنىڭ ۇلى كۇڭ فانجۇن مەن سايپاردىڭ ۇلى پارحات سايپار دا ەرەكشە تاتۋ وتەدى، ەكەۋى كىشكەنتايىنان بىرگە وقۋعا بارىپ، بىرگە وينايدى، داۋچۋان قىستاعىنداعى ۇلكەن كىسىلەر وسى اعالى ـ ىنىلەردىڭ بالا كەزدەن ەسەيىپ ـ ەرجەتكەنىنە، ودان ۇيلەنىپ بالالى بولعاندارىنا دەيىن كۋا بولدى.

بۇرىن قىستاقتا جۇپتارى جازىلمايتىن ەكى ٴۇيلى جان بۇگىنگى كۇندە ونسۋ اۋدان قالاشىعىندا كورشى وتىرادى. كۇڭ چيڭدى اۋدان قالاشىعىنىڭ ۋىنشىنيۋان شاعىن رايونىنان ٴۇي ساتىپ العانىنان كەيىن، سايپار دا ۋىنشىنيۋانىنان ٴبىر ٴۇيدى جالعا الدى. ولار بىرگە وتىرساق كوڭىلدى بولادى ەكەنىز دەيدى.

"اكەم بيىل قانتتى نەسەپ جانە جوعارى قان قىسىم ناۋقاسىنان توسەك تارتىپ قالدى، ۇيدەگىلەر ٴبىر جاعىنان، اكەمە قاراپ، ەندى ٴبىر جاعىنان، كوكتەمگى ەگىس جۇمىسىن ىستەدى، كۇڭ فانجۇن مۇنى بىلگەننەن كەيىن ايەلىن ەرتىپ وتباسىمىزدىڭ جەر جىرتۋ، باپتاۋ، تىڭايتقىش بەرۋ، تۇقىم سەبۋ جۇمىستارىنا كومەكتەسىپ، ەگىس جۇمىستارىن اقساتپادى، ناعىز تاتۋ اعالى ـ ىنىلەر مىنە وسىنداي بولادى"، ـ دەدى پارحات.

(باسى 1 ـ بەتتە)

اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەس پارتيا باسشىلىق گرۋپپاسىنىڭ شۋجيى، ٴتوراعا نۇرلان ٴابىلماجىن ماجىلىسكە قاتىناستى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: بۇكىل رايونداعى ٴار دارەجەلى ساياسي كەڭەس، ساياسي كەڭەسكە قاتىناسقان ورىندار جانە ٴار ۇلت، ٴار سالا مۇشەلەرى شي جينپيڭنىڭ جاڭا ٴداۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەياسىن جەتەكشى ەتۋگە تاباندى بولىپ، "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، باس شۋجي شي جينپيڭنىڭ ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ جانە مەملەكەتتىك ەكى ٴماجىلىستىڭ رۋحىن جاقسى ۇيرەنۋدى، جاقسى ۇگىتتەۋدى، جاقسى دايەكتىلەندىرۋدى قازىرگى جانە الداعى ٴبىر مەزگىلدەگى كەلەلى ساياسي مىندەت رەتىندە قاراپ، دەن قويا ساناعا ۇيالاتىپ، شىن ىقىلاسپەن بايانداپ، كۇش سالا ىستەپ، باس شۋجيدىڭ ماڭىزدى سوزدەرىنىڭ رۋحىن ساياسي كەڭەس قىزمەتىنىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن ىلگەرىلەتەتىن ۇراسان زور قوزعاۋشى كۇشكە شىن مانىندە اينالدىرىپ، مىندەت اتقارۋ امالياتىنداعى جاڭا ونىمدىلىكتەر ارقىلى جاڭا داۋىرداگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنىڭ شينجياڭنىڭ بايتاق دالاسىندا تياناقتانىپ تامىر تارتۋىنا دەم بەرۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: نازاردى جاڭا داۋىرداگى پارتيانىڭ شينجياڭدى جونگە سالۋ جالپى جوباسىنا اسىرەسە، قوعام ورنىقتىلىعى مەن بايانىدى تىنىشتىق باس نىساناسىنا شوعىرلاندىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ٴتۇيىندى قىزمەتتىن ارقاۋ ەتىپ، دالمە ـ ٴدال ۇسىنىس قويىپ، كەڭەس بەرۋگە، اياقتاتۋ شايقاسىنا دەم بەرۋگە كۇش سالىپ، سەنىمدى، بەكىمدى نىعايتۋ، جاپپاي ورتاق تانىم ۇيىستىرۋ جاعىندا قىزمەت ىستەپ، ٴادىس ـ ٴتاسىلدى جاڭالاۋ، قىزمەت ساپاسىن جوعارىلاتۋ جاعىندا ناقتى ونىمدىلىكتەرگە تالپىنۋ كەرەك. باستان ـ اياق ساق بولىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ قىزمەتىن تىعىلىقتى ىستەپ، باتىلدىقپەن جاۋاپكەرشىلىك ارقالاپ، ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋعا دەم بەرىپ، "التىنى ورنىقتىرۋ" قىزمەتىن تىعىلىقتى ىستەۋگە، "التىنى قامتاماسىز ەتۋ" مىندەتىن جاپپاي تياناقتاندىرۋعا شىنايى ۇسىنىس بەرىپ، تاماشا ٴادىس ۇسىنىپ، ناقتى شارا كورسەتۋ كەرەك؛ مىعىم قايراتپەن كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىندا جەڭىسكە جەتۋگە دەم بەرىپ، قوعامنىڭ جاراسىمدىلىعىن، ورنىقتىلىعىن زەيىن ـ زەردەنى، كۇش ـ قۋاتتى شوعىرلاندىرا وتىرىپ قورعاۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: ٴتۇبىرىن بەكەمدەپ، نەگىزىن كۇشەيتىپ، تۋراشىلدىقتان تايماي جاڭالىق اشىپ، جاڭا داۋىرداگى شينجياڭ ساياسي كەڭەس قىزمەتىنىڭ داۋىرمەن بىرگە العا ىلەرىلەۋىن، ساپاسىن جوعارىلاتىپ، ونىمدىلىگىن ارتتىرۋدى ىلگەرىلەتۋ كەرەك. "ەكىنى قورعاۋدى" امالياتتا ايگىلەپ، پارتيانىڭ ساياسي كەڭەس قىزمەتىنە جاپپاي باسشىلىعى سىندى وسى ٴتۇبىرلى ساياسي پرينسيپكە باستان ـ اياق بويسۇنۋ؛ نازارىمەن قارۋلانۋدى كۇشەيتىپ، جۇڭگوشا سوتسياليزمگە تاباندى بولۋدى جانە ونى دامىتۋدى نەگىزگى ٴوس ەتكەن وسى ورتاق يدەيالىق ـ ساياسي نەگىزدى بەكەمدەۋ؛ سيپاتىن تۇراقتاندىرۋعا تاباندى بولىپ، "كەڭەسۋ" سىندى وسى نەگىزگى جاۋاپكەرشىلىكتى، نەگىزگى كاسىپتى تىعىلىقتى، ناقتى ىستەۋ؛ قوس باعىتتا ۇزبەي كۇش جۇمساپ، يدەيالىق ـ ساياسي جەتەكشىلىكتى كۇشەيتۋ، جاپپاي ورتاق تانىم ۇيىستىرۋ سىندى وسى وزەكتى بۋىندى مىقتاپ يگەرۋ؛ بەلسەنە، ىرىقتىلىقپەن ٴىس ىستەپ، مۇشەلەردىڭ جاۋاپكەرشىلىك ارقالاۋى سىندى وسى نەگىزگى قامتاماسىزدىقتى ۇزبەي كۇشەيتۋ كەرەك. العا بەتتەن قايتپاي، ەكپىندەي العا تارتىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدىڭ جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋدىڭ تىلك جەڭىستەرىنە قول جەتكىزۋگە، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شەشۋشى شايقاسىنىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە قول جەتكىزۋگە، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋعا اقىل ـ پاراسات جانە كۇش ـ قۋات قوسۋ كەرەك.

ٴماجىلىس اۋدان، قالا دارەجەلى ورىندارعا دەيىن اشىلدى. اۆتونوميالى رايوندىق ساياسي كەڭەستىڭ باسشىلارىنان چىڭ جىنشان، ٴجۇرات يمىن، ماعاۋ سەيىتقامزا، جاڭ بو، ٴمۇتالىپ وبۇل، كۇڭ شيڭلۇڭ، دوۋ ۋانگۇي، چيۋ شۋحۋا، ياڭ يۇڭ، ٴيلھام سابىر، ما شيۋچىڭ، ابدۇرىقىپ ٴتومۇرنياز ماجىلىسكە قاتىناستى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋدى ۇدايىلاندىرۋ جانە ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ ٴتۇيىندى قىزمەتىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىلگەرىلەتۋ جونىندە قايتالاي جايعاستىردى، قايتالاي باسا دارىپتەدى، قايتالاي ورنالاستىرۋ جاسادى. اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ ورىنباسار شۋجيى، اۆتونوميالى رايوننىڭ جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ قىزمەتىنە قولباسشىلىق ەتۋ شتابىنىڭ قولباسشىسى لي پىڭشين ٴماجىلىستى باسقاردى ٴارى ٴسوز سويلەدى.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: جەر ـ جەر، تاراۋلار "ٴتورت تانىمدى" كۇشەيتىپ، "ٴتورت سەنىمدى" بەكەمدەپ، "ەكىنى قورعاۋدى" ورىنداپ، يدەيا مەن ارەكەتتى شي جينپيڭ جولداستى ۇيتقى ەتكەن پارتيا ورتالىق كوميتەتىنىڭ شەشىمدەرىمەن، ورنالاستىرۋلارىمەن شىن مانىندە بىرلىككە كەلتىرىپ، اۆتونوميالى رايوندىق پارتكومنىڭ قىزمەت تالاپتارىمەن بىرلىككە كەلتىرىپ، سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋ، ىشتە قايتا بەلەڭ بەرۋدەن ساقتانۋ قىزمەتىن باستان ـ اياق ۇدايىلاندىرىپ مىقتى يگەرىپ، "التىنى ورنىقتىرۋ" قىزمەتىن تىعىلىقتى ويداعىداي ىستەپ، "التىنى قامتاماسىز ەتۋ" مىندەتىن جاپپاي تياناقتاندىرىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە جالپى بەتتىك قول جەتكىزۋگە، جاپپاي دوڭگەلەك داۋلەتتى قوعام ورناتۋدىڭ شەشۋشى جەڭىسىنە جەتۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتىپ، قوعامدىق كەلەلى جاعدايدىڭ ورنىقتىلىعىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى اتاپ كورسەتتى: سىرتتان كىرۋدەن ساقتانۋدى تيىتتەي دە بوساڭسىتپاي، "ٴۇش قورعانىس شەبىن" باتىل ويداعىداي قورعاپ، شەكارا وتكەلدەرىنىڭ، ٴتۇيىندى ورىنداردىڭ، ٴتۇيىندى قاۋىمنىڭ دالمە ـ ٴدال ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋىن كۇشەيتىپ، "شەكارا سىرتىنان "مەملەكەت قاقپاسىنا"، ونان "اۋلا قاقپاسىنا" دەيىنگى جالپى بارىستى جابىق باسقارۋدى ويداعىداي ىستەپ، ىندەتتىڭ سىرتتان كىرۋ قاتەرىن ەڭ تومەنگى شەككە ٴتۇسىرۋ كەرەك. شەكارا وتكەل مەملەكەت قاقپاسىن ٴتۇيىندى ويداعىداي قورعاپ، تۇرلىشە ساقتىق دارەجەسىندەگى شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ دايىندىق جوباسى جۇيەسىن كەمەلدەندىرىپ، سوعىستىق كەزدەگى جاۋاپكەرشىلىك جۇيەسىن قاتايتىپ، ناقتىلاندىرىپ، شۇعىل جاعدايعا توتەپ بەرۋ ساقتىق دارەجەلەرىنىڭ، تارتىپتەرىنىڭ، بۋىندارىنىڭ ساڭلاۋسىز ٴتۇيىلسۋىن ىلگەرىلەتۋ قاجەت. ادىستەردى كەمەلدەندىرىپ، شينجياڭعا كىرەتىن قاقپانى ويداعىداي يگەرىپ، ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ تابىستارىن ٴۇزىلتىس بەكەمدەۋ ٴتيىس. الەۋمەتتىك اۋماقتاعى ورىنداردىڭ قاقپاسىن بۇرىنعىداي جاقسى كۇزەتىپ، قاراستى جەر بويىنشا جاۋاپكەرشىلىكتى كۇشەيتىپ، الەۋمەتتىك اۋماقتاعى ورىنداردىڭ نەگىزگى تۇلعالىق جاۋاپكەرشىلىگىن تياناقتاندىرىپ، الەۋمەتتىك اۋماقتاعى ورىندارعا تارالۋ قاتەرىن ازايتۋ كەرەك. ٴتۇيىندى ورىنداردىڭ، ٴتۇيىندى قاۋىمنىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جاۋاپكەرشىلىگىن جانە ەمدەۋ قۇرىلىمدارىنىڭ ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ جاۋاپكەرشىلىگىن مىقتى يگەرىپ، ٴارقايسى سالانىڭ ىندەتتەن ساقتانۋ ـ تىزگىندەۋ تەحنيكالىق باعدارناما تالابىن تياناقتاندىرىپ، دەر كەزىندە بايقاۋعا، دەرەۋ ٴبىر جاقتى ەتۋگە، دالمە ـ ٴدال باسقارۋ ـ مەڭگەرۋگە، ٴونىمدى قۇتقارۋ ـ ەمدەۋگە شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى تالاپ ەتتى: "الدىمەن اۋىل ـ قىستاق، ونان سوڭ قالا" تالابىنا ساي، قاراستى جەر بويىنشا باسقارۋعا، ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ورنالاستىرۋعا، "ٴبىر باقشادا ٴبىر جوبا، ٴبىر قىزمەت گرۋپپاسى بولۋعا" تاباندى بولىپ، بالاباقشالاردىڭ ٴبىر ۋاقىتتا شوعىرلاندىرماي اشىلۋىن ورنىقتى، تارتىپپەن ىلگەرىلەتىپ، ورنالاستىرۋدىڭ تياناقتانۋىن، جوبا جاساۋدىڭ تياناقتانۋىن، سالاماتتى قاداعالاۋدىڭ تياناقتانۋىن، تازالىقتىڭ تياناقتانۋىن، زاتتىق ماتەريالمەن قامتاماسىز ەتۋدىڭ تياناقتانۋىن، وقىتۋ دايىندىعىنىڭ تياناقتانۋىن، قۇزاۋ ـ جەتەكشىلىك ەتۋدىڭ تياناقتانۋىن، حاۋىپسىزدىكتى باسقارۋدىڭ تياناقتانۋىن، جاۋاپكەرشىلىكتى تياناقتاندىرۋدىڭ تياناقتانۋىن ورىنداپ، بالاباقشالاردىڭ وقۋ باستاپ، ساباقتى قالپىنا كەلتىرۋىندە اعاتتىق بولماۋعا، تۇبەگەيلى حاۋىپسىز بولۋىنا شىنايى كەپىلدىك ەتۋ كەرەك.

ٴماجىلىس مىنالاردى باسا دارىپتەدى: ەكونوميكالىق، قوعامدىق دامۋ ٴتۇيىندى قىزمەتىن ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ، ويداعىداي ىستەپ، كەلەلى ىنسان قۇرلىستارىن تىعىلىقتى ىلگەرىلەتىپ، بازار نەگىزگى تۇلعاسىنىڭ دامۋىنا قولداۋ كورسەتىپ، ەكونوميكانىڭ جوعارى ساپالى دامۋىن جەدەلدەتىپ، كەدەيلىكتەن ارىلتۋدان قامال الۋ شايقاسىنىڭ جەڭىسىنە باتىل قول جەتكىزىپ، حالىق تۇرمىسىن ۇزدىكسىز قامتاماسىز ەتىپ جانە جاقسارتىپ، داعدارىس بارىسىندا جاڭا وراي جەتىلدىرۋگە، وزگەرىس بارىسىندا جاڭا جاعداي اشۋعا قۇلشىنۋ كەرەك.

اۆتونوميالى رايوننىڭ باسشىلارىنان تيان ۋىن، جاۋ چيك، ۋاڭ ميڭشان، ماڭلىك سەيىت، ۋان حايچۋان، ياڭ يۇڭ ماجىلىسكە قاتىناستى.

شينجياڭ جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىنا، شارۋاشىلىق قۇرۋىنا كوپ ٴتۇرلى شارامەن دەم بەردى

شينحۋا اگەنتتىگىنىڭ 6 ـ ايدىڭ 2 ـ كۇنى ۇرىمجىدەن بەرگەن حابارى (ٴتىلشى اينۇر). جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىنا، شارۋاشىلىق قۇرۋىنا قولداۋ كورسەتۋ ٴۇشىن، شينجياڭ جىل باسىنان بەرى جۇمىستانۋدى جەبەۋدىڭ كوپ ٴتۇرلى شاراسىن ىركەس ـ تىركەس شىعارىپ، قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتى، شارۋاشىلىق قۇرۋ قارىز اقشاسى، بۇلتتىق جۇمىسقا قابىلداۋ سياقتى ساياساتتاردىڭ "پايداسى" ارقىلى وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋ ارىناسىن ۇزدىكسىز كەڭەيتتى.

ٴتىلشىنىڭ شينجياڭ ۇيعۇر اۆتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسىنەن جاقىندا ۇعىسۋىنشا، بيىل شينجياڭداعى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرەتىن وقۋشىلاردىڭ سانى شامامەن 89 مىڭ 300 ادام، اۆتونوميالى رايون ارناۋلى ساياسات شىعارىپ جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتى ساياساتىن تياناقتاندىرىپ، جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردى جۇمىسقا قابىلداعان كاسىپورىنداردىڭ ٴۇش جۇزىندىك تاپسىرعان نەگىزگى قارتتاردى كۇتىمدەۋ قامسىزداندىرۋى، نەگىزگى ەمدەۋ قامسىزداندىرۋى، جۇمىسسىزدىق قامسىزداندىرۋى اقىلارىنىڭ جيىنتىعى بويىنشا سايكەستى قوعامدىق قامسىزداندىرۋ قوسىمشا قاراجاتىن 3 جىلعا دەيىن الۋىنا بولادى ەكەن.

سونىمەن بىرگە، شينجياڭ شاعىن، ۇساق كاسىپورىنداردىڭ سالىعىن ازايتىپ، اقىسىن تومەندەتۋ، شارۋاشىلىق قۇرۋعا باۋلۋ قوسىمشا قاراجاتى سياقتى سۇيەمەلدەۋ ساياساتتارىن زور كۇشپەن ىلگەرىلەتىپ، "جوعارى مەكتەپ وقۋشىلارىن شارۋاشىلىق قۇرۋعا جەتەكتەۋ جوسپارىن" اتقاردى. جوعارى مەكتەپتەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلار شارۋاشىلىق قۇرعان جەرىندە سوماسى 150 مىڭ يۋاننان اسپايتىن شارۋاشىلىق قۇرۋ كەپىلدىك قارىز اقشاسىنا ٴوتىنىش ەتۋىنە بولادى. شينجياڭ تاعى دا ساياساتتىق جەتەكتەۋ ارقىلى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردى وسى زامانعى ەگىنشىلىك، اۋىل شارۋاشىلىق تەحنيكاسى، اۋىل شارۋاشىلىق ونىمدەرىن ماندەرلەۋ، اۋىل ـ قىستاق ەلەكتروندىق ساۋداسى سياقتى اۋىل ـ قىستاقتا جاڭادان گۇلدەنگەن سالالاردا جۇمىستانۋعا، شارۋاشىلىق قۇرۋعا شابىتتاندىردى.

جاڭا تيپتى ايدارشا ۆيرۋس وكپە قابىنۋ ىندەتىنىڭ ٴتيىمسىز ىقپالىنا قاراتا شينجياڭ كوپ رەت يىنتەرنەتتە "بۇلتتىق جۇمىسقا قابىلداۋ" قيمىلىن ۇيىمداستىرىپ، كومەكتەسۋ ـ سۇيەمەلدەۋ ەسەپ داپتەرىن ۇستاۋ، جۇمىستانۋ ينفورماتسياسىن دالمە ـ ٴدال جەتكىزۋ، تۇيىندەمەنى وزگەرتۋ جانە بەتپە ـ بەت ەمتيحان شەبەرلىكتەرى، كەلىسىمگە قول قويىسۋ جۇمىستارىن ٴبىترۋ سياقتى "بۇلتتىق قىزمەت وتەۋمەن" قامدادى. اۆتونوميالى رايوندىق ادام كۇشى بايلىعى جانە قوعامدىق قامتاماسىزداندىرۋ مەڭگەرمەسىنىڭ ساناعىنشا، 5 ـ ايدىڭ اياعىنا دەيىن، شينجياڭ 341 رەت يىنتەرنەتتە ارناۋلى جۇمىسقا قابىلداۋ جينالىسىن ۇيىمداستىرىپ، يىنتەرنەتتە جۇمىسقا قابىلداۋعا ادام ىستەيتىن 7333 ورىن قاتىناسىپ، جوعارى مەكتەپتەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلار يىنتەرنەت ارقىلى 23 مىڭعا جۋىق جۇمىسقا ورنالاستىرۋ كەلىسىمىنە قول قويىسقان.

كەلەسىدە شينجياڭ جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىن، شارۋاشىلىق قۇرۋىن جەبەۋ جوسپارىن، نەگىزگى ساتىدا جەتىلدىرۋ جوسپارىن، "ۇشكە كومەكتەسۋ، ٴبىردى سۇيەمەلدەۋ" جوسپارىن، 10 مىڭ جاستى پراكتيكادان وتكىزۋ جوسپارىن جانە جاستاردى جۇمىستاندىرۋدىڭ باستالۋ جوسپارىن ۇزدىكسىز اتقارىپ، ٴبىر قىدىرۋ سۇيەمەلدەۋ ساياساتتارى ارقىلى جوعارى مەكتەپتەردەن وقۋ بىتىرگەن وقۋشىلاردىڭ جۇمىستانۋىنا، شارۋاشىلىق قۇرۋىنا دەم بەرەدى.

(باسى 1 ـ بەتتە)

بار بۇقارانىڭ نەگىزگى تۇرمىسىن شىن مانىندە قامتاماسىز ەتتىك"، ـ دەدى اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ىستەرى مەڭگەرمەسى قوعامدىق قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ مەكەمەسىنىڭ ورىنباسار باستىعى لي يۇڭفىڭ.

اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ىستەرى مەڭگەرمەسىنىڭ ساناعىنا نەگىزدەلگەندە، رايونىمىز بيىل قيىنشىلىعى بار بۇقاراعا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ قارجىسىنان 8 ميلليارد 510 ميلليون يۋان تاراتىپ، قالا ـ اۋىلدىڭ ەڭ تومەنگى تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋگە، جەتىم بالالاردىڭ نەگىزگى تۇرمىسىن قامتاماسىز ەتۋگە، ەرەكشە قيىنشىلىعى بارلاردى قۇتقارۋعا ـ كومەكتەسۋگە، قاراۋعا، ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋگە، سەرگەلدەڭ، قايىر تىلەۋشىلەرگە قۇتقارۋ ـ كومەك بەرۋگە ٴبىر تۇتاس جوسپارلاپ ىستەتكەن.

ىندەت تۇتانعاننان بەرى، رايونىمىز ەڭ تومەنگى تۇرمىستى قامتاماسىز ەتۋ كولەمىن كەڭەيتىپ، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى ۋاقىتشا قامتاماسىز ەتۋ ساياساتىن بەلگىلەپ، شىعارىپ، ٴار ادامعا اي سايىن 450 يۋان ولشەمىمەن، ىندەت ىقپالىنان سىرتقا شىعىپ جۇمىس ىستەۋگە شاراسىز قالعاندارعا، كىرىس كىرگىزە الماعاندارعا، تۇرمىستىق كىرىسى جوقتارعا، نەگىزگى تۇرمىسى قيىنشىلىقتا قالعان قالا ـ قالاشىقتىڭ جەرگىلىكتى نوپۋسىنداعى وتباسىلارىن دەر كەزىندە ەڭ تومەنگى تۇرمىستى ۋاقىتشا قامتاماسىز ەتۋ كولەمىنە ەنگىزىپ، قامتاماسىز ەتۋگە تيىستىلەرىن تۇگەلدەي قامتاماسىز ەتۋدى ورىنداپ، بىردە ـ ٴبىرىن قالدىرمادى. قازىر ەڭ تومەنگى تۇرمىستى ۋاقىتشا قامتاماسىز ەتۋ بويىنشا 37 مىڭ وتباسىنداعى 99 مىڭ ادامدى (رەت) قۇتقارىپ ـ كومەكتەسىپ، ەڭ تومەنگى تۇرمىستى ۋاقىتشا قامتاماسىز ەتۋ قارجىسىنان 44 ميلليون 390 مىڭ يۋان تاراتىپ، ۋاقىتشا قيىنشىلىققا ۇشىراعان بۇقارانىڭ نەگىزگى تۇرمىسىن ٴونىمدى قامتاماسىز ەتتى.

ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ ونىمدىلىگىن جوعارىلاتۋ ٴۇشىن، رايونىمىز ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ ارناسىن ىركىلىسسىزدەندىرىپ، اۋىل ـ قالاشىق (ٴمالى) ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ ساقتىق قورى ٴتۇزىمىن جاپپاي ورناتىپ، بەلگىلى مولشەردە تەكەلەي ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ ۇقىق كولەمىن بەرىپ، تەكسەرىپ بەكىتۋ راسىمياتىن ىقشامدادى. رايونىمىز تاعى وتباسىنىڭ نەگىزگى تۇرمىسىندا كەزدەسكەن، ۋاقىتشا قيىنشىلىعى بارلاردى، قايتا كەدەيلەسۋ، كەدەيلەسۋ حاۋىپى نەمەسە وتباسىندا ەرەكشە قيىنشىلىعى بارلاردى دەر كەزىندە ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ كولەمىنە ەنگىزدى. قازىر ٴبىر ميلليون 200 مىڭ ادامدى (رەت) ۋاقىتشا قۇتقارىپ ـ كومەكتەسىپ، ۋاقىتشا قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ قارجىسىنان (ناقتى زاتتار اقشاعا سىندىرىلعان) 230 ميلليون يۋان تاراتىلدى.

ٴارقايسى قۇتقارۋ ـ كومەكتەسۋ ساياساتتارىنىڭ تياناقتانىپ تامىر تارتۋىنا كەپىلدىك ەتۋ ٴۇشىن، اۆتونوميالى رايوندىق حالىق ىستەرى مەڭگەرمەسى ىرىقتىلىقپەن بايقاۋ، دەر كەزىندە مالىمەت بەرۋ مەحانيزمىن ورناتىپ، كەمەلدەندىرىپ، حالىق ىستەرىنىڭ حالىققا قولايلى قىزمەت وتەۋ اترەتىن قۇرىپ، وتباسىلارىن ارالاۋدى، وتباسىنا بارىپ قىزمەت وتەۋدى بەلسەنە ورىستەتىپ، قامقورلىق جاساۋدى نەمەسە قارايلاسۋدى قاجەت ەتەتىن بىتىراندى تۇردە باعىپ ـ قاعىلاتىن ەرەكشە قيىنشىلىعى بار قارتتار، ۇيدە قالعان قيىنشىلىعى بار قارتتار، مۇگەدەكتەر، بالالار سياقتى قيىنشىلىعى بار توپتاردىڭ تۇرمىستىق احۋالىن دەر كەزىندە يگەرىپ، ولارعا امانداسا بارىپ، ولاردان حال سۇراپ، تۇرمىستىق جاقتان كوڭىل ٴبولۋدى، پسيحولوگيالىق جاقتان ٴمان بەرۋدى جاقسى ىستەپ، ناقتى قيىنشىلىقتارىن شەشۋگە كومەكتەستى. ساناقتى قاراعاندا، بىتىراندى تۇردە باعىپ ـ قاعىلاتىن ەرەكشە قيىنشىلىعى بار قارتتار، ۇيدە قالعان قيىنشىلىعى بار قارتتار، مۇگەدەكتەر سياقتىلارعا 22 مىڭ ادام (رەت) قارايلاسقان.